
Voorlopig programma: Emissie Symposium Water 24 maart 2016
Locatie: Karel V, Geertebolwerk 1, Utrecht (www.karelv.nl)

09.30 Inloop, koffie/thee en inschrijving workshops

10.00 Opening door dagvoorzitter Gert-Jan de Maagd

10.10 **Nieuwe ontwikkelingen en cijfers in de EmissieRegistratie**
Erwin Roex (Deltares)

Om beter inzicht te krijgen in wat er in de regio leeft heeft de EmissieRegistratie het afgelopen jaar nadrukkelijk contact gezocht met de regionale waterbeheerders. Van dit proces zullen de highlights gepresenteerd worden. Verder heeft er onder andere een update van de Watson database plaatsgevonden. Ook zal er een doorkijk geven worden naar de werkzaamheden die voor dit jaar op het programma staan, en zal er worden stilgestaan bij “tien keer Emissiesymposium”.

10.30 **Bronnen van microplastics**
Anja Verschoor (RIVM)

Nederland is binnen Europa actief om beleid van de grond te krijgen ter vermindering van microplastics naar het milieu. De emissie van microplastics is slechts één van de factoren die bepalen of een bron beleidsprioriteit krijgt. De presentatie gaat onder andere in op een kwalitatieve scoringmethode die is gebruikt om bronnen te prioriteren. Vervolgens zal voor een aantal bronnen worden ingegaan op de emissieschattingen. De definitie van microplastics speelt hierin een cruciale rol.

11.00 Pauze

11.30 **Koeien en Kansen**
Koos Verloop (Alterra)

Het project Koeien & Kansen (zie www.koeienenkansen.nl) houdt zich bezig met efficiënter gebruik van mineralen op het melkveebedrijf, zonder dat de economische prestatie daar slechter van wordt. In het kort gezegd: ‘goed voor het milieu en goed voor het inkomen’. Hierin werkt de WUR samen met 16 melkveehouders, een proefbedrijf, adviseurs en de overheid. Ook ‘water’ is een belangrijk thema in het project. Sinds vorig jaar zet het project intensief in op kortere lijnen tussen waterbeheerders en veehouders. Waterschappen, onderzoek, adviseurs, overheid en melkveehouderijsector overleggen hoe de watersituatie op de 16 melkveebedrijven te verbeteren, samen met de bedrijfsvoering.

12.00 **Ketenaanpak geneesmiddelen in het milieu**
Marc de Rooy (Ministerie van IenM)

Hoe wil Nederland de emissie van geneesmiddelen aanpakken? Wat kunnen we leren van het buitenland? En waar liggen eigenlijk de uitdagingen voor de waterbeheerder? Natuurlijk met een doorkijk naar kennisvragen!

12.30 Lunch

13.30 Workshops (zie volgende bladzijde)

15.45 Plenaire terugmelding workshops

16.00 Borrel

Workshops: Emissie Symposium Water 24 maart 2016
Locatie: Karel V, Geertebolwerk 1, Utrecht (www.karelv.nl)

Tijdens de middag van het Emissie Symposium worden meerdere workshops aangeboden. Onderstaande workshops zijn *mogelijke* workshops. Op het aanmeldingsformulier kunt u aangeven naar welke twee workshops uw voorkeur uit gaat.

Mestverwerking: een bron van emissies of een kans voor emissie reductie?

Hoe moeten we met mestverwerkingsinstallaties omgaan? Er is een handreiking in de maak om antwoord te geven op vragen omtrent mestverwerking en vergunningverlening. Tegen welke problemen lopen waterbeheerders aan en welke aspecten zouden we nog beter in kaart moeten brengen?

KRW, SGBP's en de rol van de EmissieRegistratie

De verwachting is dat in de volgende ronde van de Stroomgebiedbeheerplannen (SGBP) emissies van stoffen prominenter de aandacht krijgen. Hoe kan de ER hier beter op inspelen? Wat zijn de wensen van de beheerders? Welke verbeterlagen zijn te maken?

Cursus EmissieRegistratie

In deze workshop leert u in korte tijd hoe u emissiecijfers van een aantal verontreinigende stoffen naar oppervlaktewater en riool kunt downloaden. Na een korte introductie gaat u zelf aan de slag. Onder deskundige begeleiding gaat u grafieken en kaarten maken van bronnen en stoffen die u zelf relevant acht.

Een verbeterde regionalisatie van de EmissieRegistratie

In de EmissieRegistratie worden nationale emissies van diffuse bronnen, ruimtelijk verdeeld op basis van kentallen (activiteitsdata). Deze zijn indicatief voor de omvang van de emissie ter plaatse. Met de Regiotool, beschikbaar op de website van de [EmissieRegistratie](#), wordt per waterkwaliteitsbeheerder of per (deel)stroomgebied in beeld gebracht wat de activiteitsdata zijn die leiden tot de emissie aldaar. In deze workshop wordt aan de hand van een aantal voorbeeldstoffen gediscussieerd over het gebruik van deze activiteitsdata voor regionale doeleinden en mogelijkheden tot verbetering. De rol van beheerders als leveranciers van regionale informatie is hierbij van groot belang: hoe kan deze worden versterkt?

Innovatieve tools voor ruimtelijk inzicht in emissies en waterkwaliteit

Tijdens deze workshop laten we jullie de werking zien van 2 interactieve tools: de Delta Data Viewer en FEWS. Met de Delta Data Viewer zijn maatregelen op perceelsniveau te selecteren en effecten op waterkwaliteit te berekenen. FEWS is gratis software met veel mogelijkheden voor gegevensverwerking en -visualisatie. Deelnemers gaan na een korte introductie zelf aan de slag met FEWS-nutriënten en FEWS-ecologie.

Inzicht in emissies van diergeneesmiddelen:

Diergeneesmiddelen staan erg onder de aandacht. Naast de risico's en de transportroutes is er ook weinig bekend over de emissies deze groep van stoffen. In deze workshop zal bediscussieerd worden wat er nodig is om deze middelen beter in kaart te krijgen.

Het hoe, wat en waar van bronnen

Met behulp van geavanceerde waterkwaliteitsmodellen is het mogelijk om de belasting vanuit diverse bronnen op een watersysteem te berekenen. Maar kun je ook zonder een model grip krijgen op de belangrijkste bronnen? En zegt de belasting wel iets over de concentraties die je aantreft? Een aantal methoden en inzichten worden in deze workshop gepresenteerd, gevolgd door een uitwisseling van ervaringen, problemen, suggesties en oplossingen.

Nieuwe opkomende stoffen: hoe hiermee om te gaan?

Naar aanleiding van de commotie rondom pyrazool in oppervlaktewater is er veel discussie rondom nieuwe opkomende stoffen en hoe daarmee om te gaan. Is er behoefte aan een kader voor dit soort stoffen? Is hier een rol voor de EmissieRegistratie weggelegd? Hoe moet worden omgegaan met de bronnenanalyse van deze opkomende stoffen? Op deze vragen zal tijdens deze workshop ingegaan worden.
